



Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 16. jūnijā
(OR. en)

10349/22

EF 172
ECOFIN 630
DELECT 94

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	C(2022) 3801 final
Temats:	KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) .../.. (14.6.2022) ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuros precizē kritērijus riska faktoru modelējamības novērtēšanai saskaņā ar iekšējā modeļa pieeju (IMA) un norāda minētā novērtējuma biežumu saskaņā ar 325.be panta 3. punktu

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2022) 3801 *final*.

Pielikumā: C(2022) 3801 *final*



Briselē, 14.6.2022.
C(2022) 3801 final

KOMISIJAS DELEGĒTĀ REGULA (ES) .../..

(14.6.2022)

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuros precizē kritērijus riska faktoru modelējamības novērtēšanai saskaņā ar iekšējā modeļa pieeju (IMA) un norāda minētā novērtējuma biežumu saskaņā ar 325.be panta 3. punktu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. DELEĢĒTĀ AKTA KONTEKSTS

Ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 ("regula") 325.be panta 3. punktu Komisija ir pilnvarota pēc tam, kad Eiropas Banku iestāde (EBI) ir iesniegusi standartu projektu saskaņā ar attiecīgi Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10.–14. pantu, pieņemot deleģētos aktus, kuros precizēti kritēriji riska faktoru modelējamības novērtēšanai saskaņā ar regulas 325.be panta 1. punktu un norādīts minētās novērtēšanas biežums.

Saskaņā ar 10. panta 1. punktu Regulā (ES) Nr. 1093/2010, ar ko izveido EBI, Komisija trīs mēnešu laikā pēc tehnisko standartu projekta saņemšanas pieņem lēmumu par to, vai tā apstiprina iesniegtos projektus. Ja tas ir Savienības interesēs, Komisija var arī apstiprināt standartu projektu tikai daļēji vai ar grozījumiem, ievērojot īpašu procedūru, kas izklāstīta minētajos pantos.

2. PIRMS AKTA PIENĒMŠANAS NOTIKUSĪ APSPIEŠANĀS

Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. panta 1. punkta trešo daļu EBI ir organizējusi sabiedrisko apspriešanu par tehnisko standartu projektu, kas iesniegts Komisijā. EBI tīmekļa vietnē 2019. gada 27. jūnijā tika publicēts apspriešanas dokuments, un 2019. gada 4. oktobrī šī sabiedriskā apspriešana noslēdzās. Turklāt EBI aicināja saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 37. pantu izveidoto EBI Banku nozares ieinteresēto personu grupu sniegt atzinumu par šo projektu. EBI kopā ar tehnisko standartu projektu iesniedza arī skaidrojumu par to, kā šīs apspriešanas rezultāti ir ņemti vērā Komisijai iesniegtā tehnisko standartu projekta galīgās redakcijas izstrādē.

Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 10. panta 1. punkta trešo daļu EBI kopā ar tehnisko standartu projektu iesniedza arī savu ietekmes novērtējumu, tostarp izmaksu un ieguvumu izvērtējumu saistībā ar Komisijai iesniegto tehnisko standartu projektu. Šis izvērtējums ir pieejams: <https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/market-risk/draft-technical-standards-on-the-ima-under-the-frtb>, regulatīvo tehnisko standartu paketes projekta galīgās redakcijas 26.–34. lpp.

3. DELEĢĒTĀ AKTA JURIDISKIE ASPEKTI

Tehnisko standartu projekta galīgajā redakcijā ir precizēti kritēriji riska faktoru modelējamības novērtēšanai saskaņā ar regulas 325.be panta 1. punktu un norādīts šādas novērtēšanas biežums.

Tehnisko standartu projekta galīgajā redakcijā ir noteikti divi dažādi kritēriji, kurus iestādēm ir atļauts izmantot, lai novērtētu riska faktora modelējamību: a) tādu vismaz 24 pārbaudāmu cenu identifikācija, kas attiecībā uz riska faktoru ir reprezentatīvas iepriekšējo 12 mēnešu periodā, kurā nav 90 dienu vai ilgāka laikposma ar mazāk nekā četrām pārbaudāmām cenām, kuras ir reprezentatīvas riska faktoram; vai b) tādu vismaz 100 pārbaudāmu cenu identifikācija, kas attiecībā uz riska faktoru ir reprezentatīvas iepriekšējo 12 mēnešu periodā.

Turklāt tehnisko standartu projekta galīgajā redakcijā ir precizētas gan prasības, kurām cenai būtu jāatbilst, lai to varētu uzskatīt par pārbaudāmu, gan prasības, saskaņā ar kurām pārbaudāmās cenas modelējamības novērtēšanas nolūkā tiek uzskatītas par reprezentatīvām riska faktoram.

Tehnisko standartu projekta galīgajā redakcijā ir arī precizēti kritēriji, pēc kuriem novērtē konkrētām tipoloģijām piederīgu riska faktoru modelējamību. Tehnisko standartu projekta

galīgajā redakcijā ir iekļauti īpaši noteikumi par līknēm, virsmām un kubiem piederīgiem riska faktoriem un par parametriskām funkcijām. Visos šajos gadījumos kritēriju pamatā ir tādas piemērotas pieejas iedalīšanai kopās, kas izklāstītas tehnisko standartu projekta galīgajā redakcijā modelējamības novērtējuma vajadzībām.

Visbeidzot, tehnisko standartu projekta galīgajā redakcijā ir precizēts, cik bieži iestādēm būtu jāveic modelējamības novērtējums.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) .../..

(14.6.2022)

ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem, kuros precizē kritērijus riska faktoru modelējamības novērtēšanai saskaņā ar iekšējā modeļa pieeju (IMA) un norāda minētā novērtējuma biežumu saskaņā ar 325.be panta 3. punktu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenācijām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012¹ un jo īpaši tās 325.be panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.be panta 1. punktā minētajam riska faktoru modelējamības novērtējumam būtu jānosaka atbilstošais riska mērs, kas iestādēm jāizmanto, lai aprēķinātu pašu kapitāla prasības tirgus riskam attiecībā uz katru riska faktoru, kas ir iekļauts (vai atrodas iekļaušanas procesā) iestāžu alternatīvo iekšējo modeļu pieejā, kura izklāstīta Regulas (ES) Nr. 575/2013 Trešās daļas IV sadaļas 1.b nodaļā. Modelējamiem riska faktoriem būtu jāpiemēro sagaidāmā iztrūkuma riska mērs, kas aprēķināts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bb pantu, savukārt nemodelējamiem riska faktoriem būtu jāpiemēro spriedzes scenārija riska mērs, kas aprēķināts saskaņā ar minētās regulas 325.bk pantu.
- (2) Sagaidāmā iztrūkuma riska mēram būtu jāaptver riska faktoru varbūtības sadalījums pietiekami ilgā vēsturiskā laikposmā, kurā ir novērojami attiecīgie tirgus dati par šiem riska faktoriem. Tāpēc riska faktors būtu jāuzskata par modelējamu, ja ir pieejams pietiekams skaits novērojamu un pārbaudāmu cenu, kas ir reprezentatīvas minētajam riska faktoram. Lai veiktu minēto novērtējumu, būtu lietderīgi noteikt 12 mēnešu novērošanas periodu, kas beidzas iepriekšējā pārskata atsauces datumā. Tomēr, lai ņemtu vērā iespējamo kavēšanos ar datu pieejamību, iestādēm būtu jāļauj aizstāt minēto 12 mēnešu novērošanas periodu ar nobīdītu 12 mēnešu periodu. Lai nodrošinātu prakses salīdzināmību visā Savienībā, šādi nobīdīti periodi nevajadzētu būt ilgākiem par vienu mēnesi. Tā paša iemesla dēļ iestādēm šādi nobīdīti periodi būtu konsekventi jāpiemēro visiem viena veida riska faktoriem un jāsniedz savai kompetentajai iestādei sīki izstrādāta dokumentācija par šādu nobīdītu periodu piemērošanu.
- (3) Paredzams, ka iestāžu pašu darījumu darbība var tām arī nesniegt visu modelējamības novērtēšanai nepieciešamo cenu informāciju. Tāpēc, novērtējot, vai riska faktori ir modelējami, iestādēm vajadzētu būt arī ļautam izmantot cenu informāciju, kas iegūta

¹ OV L 176, 27.6.2013, lpp. 1.

no pārdevēja, kurš ir trešā persona, ar noteikumu, ka šīs cenas ir pārbaudāmas un ka minētajiem pārdevējiem, kuri ir trešās personas, tiek veikta neatkarīga revīzija attiecībā uz viņu cenu informācijas derīgumu.

- (4) Lai novērtētu, vai riska faktori ir modelējami, svarīgs solis ir novērtēt, kā identificētās pārbaudāmās cenas ir reprezentatīvas šiem riska faktoriem. Būtu jāuzskata, ka pārbaudāma cena ir reprezentatīva iestādes riska faktoram, ja iestāde ar plaši izmantotas kvantitatīvas metodoloģijas palīdzību no pārbaudāmās cenas vērtības var iegūt precīzu riska faktora vērtību. Vairākām no šīm metodēm ir vajadzīgi papildu ievaddati, lai iestādes varētu iegūt riska faktora vērtību, un tas pārbaudāmo cenu reprezentativitātes pierādīšanu padara sarežģītāku. Tāpēc minētās metodes, kā arī vajadzības gadījumā papildu ievaddati, būtu jābalsta uz objektīvu un pienācīgi dokumentētu informāciju, tādējādi neļaujot iestādēm izmantot nepamatotus pieņēmumus. Tā kā saskaņā ar starptautiskajiem standartiem nodrošinājuma saskaņošana un vērtēšana nav pārbaudāma un reprezentatīva, to nevajadzētu uzskatīt par pārbaudāmu cenu atbilstīgu avotu.
- (5) Ja riska faktori ir līknes, virsmas vai kuba punkti, šo riska faktoru modelējamība būtu jānovērtē, ņemot vērā katras minētās līknes, virsmas vai kuba kopas modelējamību, ņemot vērā attiecīgajai kopai piederīgo riska faktoru kopīgās iezīmes. Tādējādi šīs kopas modelējamība būtu jānovērtē, atsaucoties uz visām uz minēto kopu attiecinātajām pārbaudāmajām cenām, savukārt pārbaudāmās cenas, kuras ir reprezentatīvas vienam riska faktoram kopā, būtu jāuzskata par reprezentatīvām attiecībā uz visiem tai pašai kopai piederīgajiem riska faktoriem. Turklāt iestādēm būtu jāļauj izvēlēties standarta kopas vai, ja to uzskata par piemērotāku konkrētai līknei, virsmai vai kubam, alternatīvas kopas, ko tās pašas izstrādājušas.
- (6) Turklāt riska faktoru modelējamības kritērijiem būtu jāattiecas uz gadījumiem, kuros iestāde izmanto parametrisku funkciju, lai atspoguļotu līkni, virsmu vai kubu, un nosaka funkcijas parametrus kā riska faktorus savā riska mērīšanas modelī. Šādos gadījumos minētajos kritērijos būtu jāprecizē, kā veicams modelējamības novērtējums, ņemot vērā minēto parametrisko funkciju un funkciju parametru specifiku.
- (7) Lai palīdzētu kompetentajām iestādēm novērtēt atbilstību šai regulai, ir jāprecizē, kā iestādēm, novērtējot, vai riska faktors ir modelējams, jāpiemēro Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bī panta 1. punkta e) apakšpunktā paredzētā vispārīgā dokumentācijas prasība.
- (8) Šīs regulas pamatā ir regulatīvo tehnisko standartu projekts, ko Komisijai iesniegusi Eiropas Banku iestāde.
- (9) Eiropas Banku iestāde ir veikusi atklātu sabiedrisko apspriešanu par regulatīvo tehnisko standartu projektu, kas ir šīs regulas pamatā, izvērtējusi iespējamās saistītās izmaksas un ieguvumus un pieprasījusi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010² 37. pantu izveidotās Banku nozares ieinteresēto personu grupas atzinumu,

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Kritēriji to riska faktoru modelējamības novērtēšanai, kuri nav līknei, virsmai vai kubam piederīgi

1. Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.be panta 1. punktā minēto pozīciju riska faktorus, kas nav līknei, virsmai vai kubam piederīgi, novērtē kā modelējamus, ja ir izpildīts kāds no šādiem kritērijiem:
 - (a) 12 mēnešu novērošanas periodā, kas beidzas iepriekšējā pārskata atsaucēs datumā, kurš minēts Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2021/451³ 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ir izpildīti abi šādi nosacījumi:
 - i) iestāde attiecībā uz minēto riska faktoru ir identificējusi, ka pastāv vismaz 24 cenas, kuras ir pārbaudāmas saskaņā ar šīs regulas 2. pantu, kurām ir atšķirīgi novērošanas datumi un kuras tiek uzskatītas par reprezentatīvām minētajam riska faktoram saskaņā ar šīs regulas 3. pantu;
 - ii) nav bijis 90 dienu gara vai ilgāka laikposma, kurā ir bijušas mazāk nekā četras no i) apakšpunktā minētajām pārbaudāmajām cenām;
 - (b) a) apakšpunktā minētajā 12 mēnešu novērošanas periodā iestāde attiecībā uz minēto riska faktoru ir identificējusi, ka pastāv vismaz 100 cenas, kuras ir pārbaudāmas saskaņā ar šīs regulas 2. pantu, kurām ir atšķirīgi novērošanas datumi un kuras tiek uzskatītas par reprezentatīvām minētajam riska faktoram saskaņā ar šīs regulas 3. pantu.
2. Iestāde 1. punktā minēto 12 mēnešu periodu var aizstāt ar 12 mēnešu periodu, kas beidzas ne agrāk kā vienu mēnesi pirms Īstenošanas regulas (ES) 2021/451 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā iepriekšējā pārskata atsaucēs datuma (“nobīdīts periods”), ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - (a) iestāde minēto nobīdīto periodu konsekventi piemēro visiem tāda paša veida riska faktoriem kā attiecīgais riska faktors;
 - (b) iestāde minēto nobīdīto periodu piemēro konsekventi laika gaitā;
 - (c) iestāde kompetentajai iestādei sniedz sīku aprakstu par minētā nobīdītā perioda piemērošanu.

2. pants

Pārbaudāmas cenas

1. Cenu uzskata par pārbaudāmu, ja ir izpildīts kāds no šādiem nosacījumiem:
 - (a) cenu iegūst no darījuma, kurā iestāde ir bijusi viena no pusēm un kurš ticis noslēgts godīgas konkurences apstākļos;
 - (b) cenu iegūst no darījuma, ko noslēgušas trešās personas godīgas konkurences apstākļos un kas atbilst visiem 5. punktā izklāstītajiem nosacījumiem;

³ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2021/451 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka īstenošanas tehniskos standartus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 piemērošanai attiecībā uz iestāžu sniegtajiem uzraudzības pārskatiem un atceļ Īstenošanas regulu (ES) Nr. 680/2014 (OV L 97, 19.3.2021., 1. lpp.).

- (c) cenu iegūst no faktiskiem, godprātīgiem un konkurētspējīgiem piedāvātās cenas un pieprasītās cenas kotējumiem, kurus godīgas konkurences apstākļos sniegusi pati iestāde vai trešās personas, vērtības, par kurām iestāde vai trešās personas ir apņēmušās veikt darījumu saskaņā ar tirdzniecības paražām un kuri atbilst visiem 5. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.
2. Neskarot 1. punktu, cenu neuzskata par pārbaudāmu, ja ir izpildīts kāds no šādiem nosacījumiem:
- (a) cenu iegūst no darījuma vai no piedāvātās cenas un pieprasītās cenas kotējumiem starp divām vienas grupas struktūrām;
- (b) cenu iegūst no darījuma vai no piedāvātās cenas un pieprasītās cenas kotējumiem, kuru apjoms ir neievērojams salīdzinājumā ar parasto darījumu vai kotējumu apjomu, kurš atspoguļo pašreizējos tirgus apstākļus;
- (c) cenu iegūst no kotējumiem ar piedāvātās cenas un pieprasītās cenas starpību, kas būtiski atšķiras no piedāvātās cenas un pieprasītās cenas starpības, kura atspoguļo pašreizējos tirgus apstākļus;
- (d) cenu iegūst no darījuma, kas noslēgts ar vienīgo mērķi identificēt pietiekamu skaitu pārbaudāmu cenu, kuras atbilst šīs regulas 1. pantā noteiktajiem kritērijiem;
- (e) cenu iegūst no kotējumiem, kuri sniegti ar vienīgo mērķi identificēt pietiekamu skaitu pārbaudāmu cenu, kas atbilst šīs regulas 1. pantā noteiktajiem kritērijiem.
3. Pārbaudāmas cenas novērošanas datums ir identisks datumam, kurā darījums tika veikts, vai datumam, kurā tika sniegti piedāvātās cenas un pieprasītās cenas kotējumi. Pārbaudāmo cenu novērošanas datumus reģistrē, pamatojoties uz vienotu laika zonu visos datu avotos.
4. Šajā pantā pārdevējs, kas ir trešā persona, ir uzņēmums, kurš šīs regulas 1. panta nolūkos iestādēm sniedz datus par darījumiem vai kotējumiem, tostarp datu ziņošanas pakalpojumu sniedzēji, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 600/2014⁴ 2. panta 1. punkta 36.a apakšpunktā, un daudzpusējas sistēmas, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES⁵ 4. panta 1. punkta 19. apakšpunktā.
5. Darījumu vai piedāvātās cenas un pieprasītās cenas kotējumus 1. punkta b) un c) apakšpunkta vajadzībām izmanto tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
- (a) informāciju no darījuma vai kotējumiem ir apstrādājis vai savācis pārdevējs, kas ir trešā persona;
- (b) pārdevējs, kas ir trešā persona, vai iestāde ir piekritusi pēc pieprasījuma sniegt iestādes kompetentajai iestādei pierādījumus par darījumu vai kotējumiem un pierādījumus par cenas, kas iegūta no minētā darījuma vai kotējumiem, pārbaudāmību;

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.)

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

- (c) pārdevējs, kas ir trešā persona, ir paziņojis iestādei datumu, kurā darījums vai kotējumi ir novēroti, un minimālo informācijas kopumu par darījumu vai kotējumiem, lai iestāde varētu attiecināt pārbaudāmo cenu uz riska faktoriem, kuriem minētā cena, kas iegūta no minētā darījuma vai kotācijām, ir reprezentatīva saskaņā ar šīs regulas 3. pantu;
 - (d) iestāde ir pārliecinājusies, ka pārdevējs, kas ir trešā persona, vismaz reizi gadā ir pakļauts neatkarīgai revīzijai, ko veic trešās personas uzņēmums Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bi panta 1. punkta otrās daļas nozīmē, attiecībā uz tā cenu informācijas, pārvaldības un procesu derīgumu un ka tam ir piekļuve revīzijas rezultātiem un ziņojumiem, lai pēc pieprasījuma varētu paziņot savus rezultātus un ziņojumus savai kompetentajai iestādei.
6. Šā panta 5. punkta d) apakšpunkta vajadzībām neatkarīgajā revīzijā novērtē visus turpmāk minētos aspektus:
- (a) vai pārdevēja, kas ir trešā persona, rīcībā ir informācija, kas vajadzīga, lai pārliecinātos, vai cena ir pārbaudāma, un lai noteiktu pārbaudāmo cenu atbilstoši riska faktoriem, kuriem minētā cena ir reprezentatīva saskaņā ar šīs regulas 3. pantu;
 - (b) vai pārdevējs, kas ir trešā persona, spēj pierādīt a) apakšpunktā minētās informācijas integritāti;
 - (c) vai pārdevējs, kas ir trešā persona, ir ieviesis iekšējus procesus, un vai tam ir pietiekams skaits darbinieku ar prasmēm, kas piemērotas a) apakšpunktā minētās informācijas pārvaldībai;
 - (d) vai gadījumā, ja pārdevējs, kas ir trešā persona, nesniedz iestādei informāciju, kura nepieciešama, lai pārliecinātos par cenas pārbaudāmību, pārdevējam, kas ir trešā persona, ir līgumā noteikts pienākums pārliecināties par cenas pārbaudāmību.
7. Ja pārdevējs, kas ir trešā persona, iestādei nesniedz informāciju, kura nepieciešama, lai pārliecinātos par cenas pārbaudāmību, iestāde var pierādīt savai kompetentajai iestādei, ka pārdevējam, kas ir trešā persona, ir līgumā noteikts pienākums pārliecināties par cenas pārbaudāmību.

3. pants

Pārbaudāmo cenu reprezentatīvitate attiecībā uz riska faktoriem

1. Pārbaudāmu cenu uzskata par reprezentatīvu riska faktoram tā novērošanas dienā, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
- (a) pastāv cieša saikne starp riska faktoru un pārbaudāmo cenu;
 - (b) iestāde ir noteikusi konceptuāli pamatotu metodiku riska faktora vērtības iegūšanai no pārbaudāmās cenas vērtības.
- Šā panta 1. punkta b) apakšpunkta vajadzībām visus metodikā izmantotos ievaddatus vai riska faktorus, kas nav pārbaudāmā cena, pamato ar objektīviem datiem.
2. Jebkuru pārbaudāmu cenu var uzskatīt par novērojumu 1. panta vajadzībām attiecībā uz visiem riska faktoriem, kuriem tā ir reprezentatīva saskaņā ar 1. punktu.
3. Ja iestāde izmanto sistemātisku kredītriska vai kapitāla vērtspāpīru riska faktoru, lai aptvertu tirgus mēroga izmaiņas attiecībā uz konkrētiem emitentu portfeļa raksturlielumiem, tostarp šo emitentu valsti, reģionu vai nozari, atsevišķu emitentu tirgus indeksu vai instrumentu pārbaudāmās cenas uzskata par reprezentatīvām šim

sistemātiskajam riska faktoram tikai tad, ja tām ir tādi paši raksturlielumi kā minētajam sistemātiskajam riska faktoram.

4. pants

Kritēriji to riska faktoru modelējamības novērtēšanai, kuri ir līknei, virsmai vai kubam piederīgi

1. Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.be panta 1. punktā minēto pozīciju riska faktorus, kas ir līknei, virsmai vai kubam piederīgi, novērtē kā modelējamus, šādus soļus piemērojot šādā secībā:
 - (a) iestāde attiecībā uz katru līkni, virsmu vai kubu nosaka attiecīgo riska faktoru kopu saskaņā ar šīs regulas 5. pantu;
 - (b) iestāde nosaka a) apakšpunktā minēto attiecīgo kopu modelējamību saskaņā ar 2. punktu;
 - (c) iestāde par modelējamu uzskata jebkuru riska faktoru, kas ir piederīgs kopai, kura tiek uzskatīta par modelējamu saskaņā ar 2. punktu.
2. To, vai kopa ir modelējama, novērtē saskaņā ar jebkuru no turpmāk minētajiem kritērijiem:
 - (a) 12 mēnešu novērošanas periodā, kas beidzas iepriekšējā pārskata atsauces datumā, kurš minēts Īstenošanas regulas (ES) 2021/451 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā:
 - i) iestāde attiecībā uz minēto kopu ir identificējusi, ka pastāv vismaz 24 cenas, kuras ir pārbaudāmas saskaņā ar šīs regulas 2. pantu, kurām ir atšķirīgi novērošanas datumi un kuras tiek attiecinātas uz minēto kopu, un;
 - ii) nav bijis 90 dienu gara vai ilgāka laikposma, kurā ir bijušas mazāk nekā četras no i) apakšpunktā minētajām pārbaudāmajām cenām;
 - (b) a) apakšpunktā minētajā 12 mēnešu novērošanas periodā iestāde attiecībā uz minēto kopu ir identificējusi, ka pastāv vismaz 100 cenas, kuras ir pārbaudāmas saskaņā ar šīs regulas 2. pantu, kurām ir atšķirīgi novērošanas datumi un kuras tiek attiecinātas uz minēto kopu.
3. Iestāde 2. punktā minēto 12 mēnešu periodu var aizstāt ar 12 mēnešu periodu, kas beidzas ne agrāk kā vienu mēnesi pirms Īstenošanas regulas (ES) 2021/451 2. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētā iepriekšējā pārskata atsauces datuma ("nobīdīts periods"), ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:
 - (a) iestāde šo nobīdīto periodu konsekventi piemēro visām līknes, virsmas vai kuba kopām;
 - (b) iestāde minēto nobīdīto periodu piemēro konsekventi laika gaitā;
 - (c) iestāde tās kompetentajai iestādei sniedz sīku aprakstu par minētā nobīdītā perioda piemērošanu.
4. Pārbaudāmu cenu attiecina uz kopu, ja tā saskaņā ar šīs regulas 3. pantu ir reprezentatīva riska faktoram, kas ir piederīgs minētajai kopai.
5. Šā panta 4. punkta vajadzībām iestāde par riska faktoru var uzskatīt jebkuru līknes, virsmas vai kuba punktu, kas ir piederīgs grupai, neatkarīgi no tā, vai šāds punkts ir tās riska mērīšanas modelī iekļauts riska faktors.

5. pants

Pieejas liknēm, virsmām vai kubiem piederīgu riska faktoru iedalīšanai kopās

1. Attiecībā uz katru līkni, virsmu vai kubu, kam riska faktors ir piederīgs, iestādes nosaka minētās līknes, virsmas vai kuba kopas, izmantojot vai nu 2. punktā minētās standarta iepriekš definētās kopas, vai pašu iestāžu definētās kopas, ar noteikumu, ka minētās iestādes atbilst 3. punkta prasībām.
2. Šā panta 1. punkta vajadzībām iepriekš noteiktas standarta kopas ir šādas:
 - (a) deviņas kopas, kas minētas 3. punkta 1. tabulas i) rindā attiecībā uz riska faktoriem ar vienu termiņa dimensiju "t", kas izteiktas gados, un iedalītas šādās vispārīgās riska faktoru kategorijās:
 - i) "procentu likme", izņemot tos riska faktorus, kas iedalīti vispārīgajā riska faktoru apakškategorijā "svārstīgums";
 - ii) "ārvalstu valūtas", izņemot tos riska faktorus, kas iedalīti vispārīgajā riska faktoru apakškategorijā "svārstīgums";
 - iii) "preces", izņemot tos riska faktorus, kas iedalīti vispārīgajās riska faktoru apakškategorijās "enerģijas cenu svārstīgums un oglekļa dioksīda emisiju cenu svārstīgums", "dārgmetālu cenu svārstīgums un krāsaino metālu cenu svārstīgums" un "citu preču cenu svārstīgums";
 - (b) sešas kopas, kas minētas 3. punkta 1. tabulas ii) rindā attiecībā uz katru riska faktoru termiņa dimensiju "t", kas izteiktas gados, un iedalītas šādās vispārīgās riska faktoru kategorijās:
 - i) "procentu likme", izņemot tos riska faktorus, kas iedalīti vispārīgajā riska faktoru apakškategorijā "svārstīgums";
 - ii) "ārvalstu valūtas", izņemot tos riska faktorus, kas iedalīti vispārīgajā riska faktoru apakškategorijā "svārstīgums";
 - iii) "preces", izņemot tos riska faktorus, kas iedalīti vispārīgajās riska faktoru apakškategorijās "enerģijas cenu svārstīgums un oglekļa dioksīda emisiju cenu svārstīgums", "dārgmetālu cenu svārstīgums un krāsaino metālu cenu svārstīgums" un "citu preču cenu svārstīgums";
 - (c) piecas kopas, kas minētas 3. punkta 1. tabulas iii) rindā attiecībā uz katru riska faktoru termiņa dimensiju "t" ar vienu vai vairākām termiņa dimensijām, kas izteiktas gados, un iedalītas šādās vispārīgās riska faktoru kategorijās:
 - i) "kredītriska starpība", izņemot tos riska faktorus, kas iedalīti vispārīgajā riska faktoru apakškategorijā "svārstīgums";
 - ii) "kapitāla vērtspapīri", izņemot tos riska faktorus, kas iedalīti vispārīgajā riska faktoru apakškategorijā "svārstīgums (lielapjoma tirgus kapitalizācija)" un "svārstīgums (mazapjoma tirgus apitalizācija)";
 - (d) piecas kopas, kas minētas 3. punkta 1. tabulas iv) rindā, visiem riska faktoriem ar vienu vai vairākām naudas pakāpes dimensijām, kas izteiktas, izmantojot iespējas līgumu delta koeficientu ("δ");
 - (e) piecas kopas, kas minētas 3. punkta 1. tabulas iii) rindā un piecas kopas, kas minētas 3. punkta 1. tabulas iv) rindā attiecībā riska faktoriem un iedalītas šādās vispārīgās riska faktoru kategorijās:

- i) “ārvalstu valūtas” tiem riska faktoriem, kas iedalīti vispārīgajā riska faktoru apakš kategorijā “svārstīgums”;
 - ii) “kreditriskā starpība” tiem riska faktoriem, kas iedalīti vispārīgajā riska faktoru apakš kategorijā “svārstīgums”;
 - iii) “kapitāla vērtspapīri” tiem riska faktoriem, kas iedalīti vispārīgajās riska faktoru apakš kategorijās “svārstīgums (lielapjoma tirgus kapitalizācija)” un “svārstīgums (mazapjoma tirgus kapitalizācija)”;
 - iv) “preces” tiem riska faktoriem, kas iedalīti vispārīgajās riska faktoru apakš kategorijās “enerģijas cenu svārstīgums un oglekļa dioksīda emisiju cenu svārstīgums”, “dārgmetālu cenu svārstīgums un krāsaino metālu cenu svārstīgums” un “citu preču cenu svārstīgums”;
- (f) sešas kopas, kas minētas 3. punkta 1. tabulas ii) rindā, piecas kopas, kuras minētas 3. punkta 1. tabulas iii) rindā, un piecas kopas, kas minētas 3. punkta 1. tabulas iv) rindā attiecībā uz riska faktoriem, kuri iedalīti vispārīgajā riska faktoru kategorijā “procentu likme” un vispārīgajā riska faktoru apakš kategorijā “svārstīgums” ar termiņa, beigu datuma un naudas pakāpes dimensiju.

Šā punkta d) apakšpunkta vajadzībām attiecībā uz iespēju līgumu tirgiem, kuros naudas pakāpes noteikšanai neizmanto iespējas līguma delta koeficientu, iestādes 3. punkta 1. tabulas iv) rindā minētās kopas konvertē, lai piemērotu minētajos iespēju līgumu tirgos spēkā esošās vienošanās, izmantojot kvantitatīvas metodes, kuras atvasinātas no iestādes pašas cenu noteikšanas modeļiem, ar noteikumu, ka minētie cenu noteikšanas modeļi ir labi dokumentēti un ir neatkarīgi pārskatīti.

3. Šā panta 2. punkta vajadzībām standarta kopu var iedalīt mazākās kopās.

1. tabula

Kopas Nr.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
i)	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 4$	$4 \leq t < 7$	$7 \leq t < 12$	$12 \leq t < 18$	$18 \leq t < 25$	$25 \leq t < 35$	$35 \leq t$
ii)	$0 \leq t < 0.75$	$0.75 \leq t < 4$	$4 \leq t < 10$	$10 \leq t < 18$	$18 \leq t < 30$	$30 \leq t$			
iii)	$0 \leq t < 1.5$	$1.5 \leq t < 3.5$	$3.5 \leq t < 7.5$	$7.5 \leq t < 15$	$15 \leq t$				
iv)	$0 \leq \delta < 0.05$	$0.05 \leq \delta < 0.3$	$0.3 \leq \delta < 0.7$	$0.7 \leq \delta < 0.95$	$0.95 \leq \delta \leq 1$				

4. Šā panta 1. punkta vajadzībām iestādes var pašas izveidot kopas konkrētai līknei, virsmai vai kubam, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- (a) kopas aptver visu līkni, virsmu vai kubu;
- (b) kopas nepārklājas;
- (c) katrā kopā ir ietverts tieši viens riska faktors, kas ir daļa no iestādes vienas tirdzniecības nodaļas portfeļu vērtības teorētisko izmaiņu aprēķina, lai novērtētu atbilstību peļņas un zaudējumu attiecinājuma prasībām, kas noteiktas Regulas (ES) Nr. 575/2013 325.bg pantā.

5. Lai novērtētu noteiktai termiņu kopai piederīgu vispārējās riska faktoru kategorijas “kreditriskā starpība” riska faktoru modelējamību, iestāde kopas pārbaudāmās cenas uz blakus esošo grupu, kas saistīta ar īsākiem termiņiem, var pārdalīt tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- (a) iestāde nav pakļauta nevienam riska faktoram, kas ir piederīgs grupai, kura atbilst ilgākiem termiņiem, un tādējādi neizmanto nevienu no šiem riska faktoriem savā riska pārvaldības modelī;
- (b) jebkuru pārbaudāmu cenu uzskaita tikai vienā termiņu grupā;
- (c) jebkuru pārbaudāmu cenu pārdala tikai vienu reizi.

6. pants

Kritēriji to riska faktoru modelējamības novērtēšanai, kuri attēlo parametriskas līknes, virsmas vai kuba funkcijas parametrus

1. Iestādes, kas izmanto vienu vai vairākas parametriskas funkcijas, lai attēlotu līkni, virsmu vai kubu, un savos iekšējos riska mērīšanas modeļos iekļauj funkcijas parametrus kā riska faktorus, novērtē šo funkciju parametru modelējamību, katrai parametriskajai funkcijai piemērojot šādus soļus šādā secībā:
 - (a) minētās iestādes identificē līknes, virsmas vai kuba punktu kopumu, kas tika izmantots, lai kalibrētu parametrisko funkciju;
 - (b) minētās iestādes 5. panta 2. punktā izklāstīto pieeju iedalīšanai kopās piemēro tā, it kā riska faktori to riska mērīšanas modelī būtu punkti, kas identificēti saskaņā ar a) apakšpunktu;
 - (c) minētās iestādes saskaņā ar 4. panta 2. un 3. punktu kopu modelējamību, kas izriet no 5. panta 2. punktā izklāstītās pieejas iedalīšanai kopās, novērtē tā, it kā riska faktori to riska mērīšanas modelī būtu punkti, kas identificēti saskaņā ar a) apakšpunktu.
2. Parametriskās funkcijas parametra modelējamību, kā minēts 1. punktā, novērtē, identificējot līknes, virsmas vai kuba punktu kopumu, kas tika izmantoti minētā funkcijas parametra kalibrēšanai. Ja identificētie punkti ir piederīgi tikai kopām, kas novērtētas kā modelējamas saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu, funkcijas parametru novērtē kā modelējamu.

7. pants

Dokumentācija

1. Iestādes savā iekšējā reglamentā dokumentē visu turpmāk minēto:
 - (a) riska faktoru kopumu un aprakstu savā iekšējā riska mērīšanas modelī, uz kuru attiecas modelējamības novērtējums;
 - (b) pārbaudāmas cenu informācijas avotus, ko izmanto, lai novērtētu riska faktoru modelējamību;
 - (c) kritērijus, pēc kuriem cenu uzskata par pārbaudāmu saskaņā ar 2. pantu, tostarp aprakstu par to, kā iestāde novērtē, vai darījuma vai sniegtā cenas kotējuma apjoms nav neievērojams, kā minēts 2. panta 2. punkta b) apakšpunktā, un to, vai kotējuma piedāvātās cenas un pieprasītās cenas starpība ir pamatota, kā minēts 2. panta 2. punkta c) apakšpunktā;
 - (d) attiecināšanas procesu un kritērijus, ko izmanto, lai noteiktu pārbaudāmo cenu reprezentativitāti attiecībā uz riska faktoriem, kā minēts 3. pantā, tostarp izklāstu par metodiku, kura noteikta riska faktora vērtības ekstrahēšanai no pārbaudāmām cenām, un jebkādu papildu datus, kas varētu būt nepieciešami metodikai;

- (e) modelējamības novērtējumu parametru līknēm, virsmām vai kubiem, kā minēts 6. pantā;
 - (f) to, kā tiek izmantotas 5. pantā minētās pieejas iedalīšanai kopās, precizējot arī, vai un kā iestāde piemēro 5. panta 5. punktu;
 - (g) to, kā tiek izmantots 12 mēnešu nobīdītais periods saskaņā ar 1. panta 2. punktu vai 4. panta 3. punktu.
2. Iestādes saglabā dokumentāciju par katra riska faktora modelējamības novērtējumu vismaz viena gada garumā, tostarp glabā 1. punktā minēto dokumentāciju. Attiecībā uz riska faktoriem, par kuriem vēl nav pieejami rezultāti par vienu gadu, iestādes glabā maksimālo pieejamo rezultātu reģistru.

8. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 14.6.2022

*Komisijas vārdā —
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN*